

Aaçlık GENOTİDın 70-ci kara yıldönümü

1946 güzü - 1947 kışı hem ilkyazı gagauzlara karşı zorlan yapılan açlıkta 40-60% insanımız, GENOTİDa kabaatsız kurban olup, açlıktan öldü!

Ölüleri da, biri-biri üstünä üklü, kızaklarlan taşıyêrlar

Evdokiya Filipovna STAMAT
(sokakça – Milian Doka), Tomay
küüyü:

“Kırkaltıncı yılda kürtün, yivincasına. Bük kaar vardı o yılın. Açlık büküttü. İnsannar yoktu ne isinnär. Süpürgä tohumu iyärmişlär, cibrä çekerdää iyärmişlär.

Ölüleri da, biri-biri üstünä üklü, kızaklarlan taşıyêrlar, öküzlärlän taşıyêrlar. Küçüktüm, ama pek islää tutêrım aklımda. Zavahlar! Topracıkları ilin olsun!

Okadar zordu. Açan aklıma geler ye. Kıtlu geçirdik, yoktu naşey imää.

Nesoy bizim analar-bobalar baktılar?! Nesoy güçtü?! Onnara güçtü, biz uşaktık. Biz istärdik imää, ama yoktu. Yoktu.

Baktılar, şükür Allaha, hep-simizi, bir da uşak ölmedi. Islää, saa büküttülär. Düşmedik bolnița kapularna. Pek zor yaşamaklar geçirdik. Allaa bizi prost etsin hepsimizi.

95 yıl geeri duudu aydınadıcı hem yazıcı Dionis TANASOGLU

Orak ayın 7-dä tamamnandı 95 yıl bük gagauz aydınadıcısının, yazıcısının, poetın, dramaturgun, folklorcunun, muzıkacısının, bilim araştırmacısının Prof. Dr. Dionis Nikolaeviç TANASOGLUnun (07.07.1922 – 23.08.2006 y.y.) duuma günündän.

Dionis Nikolaeviç TANASOGLU duudu 1922-ci yılın Orak ayın 7-dä Çadır rayonun Kiriyet küüyündä. Çeketmä şkolayı başardı ana küüyündä, nedän sora anası-bobası onu yolladılar üürensın Akkerman kasabasında orta şkolada (1934-1938). Bundan sora da o üürendi Rominiyanın Bırlad kasabasında lişeydä (1938-1943).

II-ci dünnä cengindä romın askeri olarak cenk etti. Cenktän sora üüredici olarak işlemää başladı. İltän Kiriyet küüyündä (1945 y.), sora da 1946-cı yıldan beeri Çadır kasabsının şkolasında üüredici çalıştı. **7-ci sayfa**

“Demokratiyanın enseyişini kutlarkan, 15 Temmuz Şehitlerimizi saygıyla anêêrız”

2016-cı yılın 15 Temmuz (Orak ayın 15-si – nişan “AS”) gecesi, Türk milleti, kendisini “evrenin imamı” olarak görän Fetullah Gülen’in silahlı kuvvetlerinä hem başka cümne kuruluşlarına sızmış adeptları tarafından pişirilmiş, bir devlet devrimi durumunan karşı-karşıya kaldı.

Yaşanannar, Türkiye Respublikasının istoriyasında eşi görölmemiş boyutta bir terör saldırısıydı. 250 vatandaşımız şehit oldu, 2.000-den zeedä vatandaşımız yaralandı.

Türk halkı, tek ürek olarak, bük bir iitliklän devrimcilerin karşısına çıktı. Tankların önündä durdu. Devlet kuruluşların ele geçirilmesini brakmamak için kendi diri duvar devrimcilerin önündä kurdu. Türk halkı, demokratiya dışı karışıklara izin vermeyeceğini ortaya koydu. Türkiyenin geleceenä diil silahlı grupaların, ama milletin isteyişinä görä kurulmasını gösterdi.

Demokratiyaya hem vatanın geleceenä kahramanca saabi çıkarkan, cannarını kaybedän paalı şehitlerimizi raametlän anıyor, Gazilerimizä saygı duyularımızı belrdeeriz.

Türkiye Respublikasının Kişinev Bükkelçilii

Büük demokratiya enseyişimizin birinci yıldönümü

(Türkiyenin “Demokrasi ve Milli Birlik Günü” yortusunun ilgili T.C. Başbakanı Binali YILDIRIMın mesajı)

Türkiye Respublikası istoriyasının en kannı terör saldırısını atlatmamızın üzerinden bir yıl geçti. Türkiye bu bir yıl içersindä dayanıklılığını, ayakta kalmasını, gücünü gösterdi. Aradan geçen bir yılın esabını yapmak hem ileri bakmak önemlidir.

Herşeydän önce neylän karşı karşıya kaldığımızı anmamız lâzımdır. O

gecä yaşadıklarımız Türk ordusu içinä sızmış, kendisini “evrenin imanı” olarak görän kudurmuş hayınların Türk devletinä karşı saldırısıydı. Kendi parlamentını bombalayan, teröristlärlän düüştä ön frontta olan speñnaz polişiyasın ştablarını erlän bir edän, silahsız şivillerin üzerinä tanklar sürän hem cenk uçaklarınnnan saldırı ver-tolötlardan ateş açan prestupniklärlän karşı karşıya kaldık. İstoriyamızda bölä bir yabannık yaşamamıştık. Bu terör aası 250 vatandaşımızı öldürdü, 2000-dän zeedä vatandaşımızı yaraladı.

Geeriyä baktımızda bu çok acı deneyimdän iki hodulluk işi ortaya çıktı. Birincisi, Türk halkının iitli hem kararlılıdır.

Toplumun hem politika kuyrukla-rının her kesimindän vatandaşlarımız devrimcilerä karşı sokaa döküldüler. Televideniya kanallarımız bakmayıp devrimcilerin korkutmasına, baskınla-rına yayınlarına devam etti. Türk mil-leti bir bütün oldu.

İkincisi, Türk milleti bütün dünnäya demokratiyaya saabi çıktını hem çıkacını gösterdi. Halkım, Türkiyeye silahlı grupaların diil, sade-ce demokratik yoldan işbaşına gelän pravitelstvoların hem milli istediinin saabilii olabileceeni ortaya koydu. En güçlü zakonruk demokratika zakonnu-udur. Bu zorlu demokratiya ekzame-nından devlet olarak üzümlüğün aklıyla çıktık.

Sonu 6-cı sayfada

Popazlara Prezidenttan ordennar hem medalilär

Prezident İgor DODONun Orak ayın 15-dän №271-VIII emirinä görä, Moldovanın 17 popazı ordennarlan hem medalilärlän ödüllendilär.

Orak ayın 16-da da Moldova Prezidentin rezidenşiyasında İgor DODON bu ödülleri saabilirinä verdi.

Ödül kabledän arasında popazların var Komrat hem Kaul episkopu ANA-TOLİY, Gagauziyadan Gagauziyanın Baş popazı Pötr KELEŞ hem Kıpçak küüyün klisesinin popazı protoierey Vitaliy ZELİNSKİY.

Episkop ANATOLİY (Georgiy BOTNARU) kabletti ordeni “Ordinul de Onoare”.

Protoiereylär Pötr KELEŞ hem Vi-taliy ZELİNSKİY kablettilər medali “Meritul Civic”.

Türk halkı bu Enseyişi en ii şekildä kazanmıştır!

2017-ci yılın Orak ayın (iyül) 14-dä, Türkiye Respublikasının “Demokrasi ve Milli Birlik Günü” yortusunun ilgili ola-rak, Türkiye Respublikasının Kişinev Büükelçiliindä T.C. Kişinev Büükelçisi Hulusi KILIÇ bir preskonferenşiyayı yaptı.

Preskonferenşiyanın başında Bü-ükelçi Hulusi KILIÇ açıkladı, ani jurnalistlärlän büünkü buluşması FETÖ terör organizatıyasının bıl-dır Türkiyedä yaptı devlet devrimi denemesiinnän ilgili.

Preskonferenşiyanın ana bölümünä geçmekten öncä, jurnalistlärlän tanıştılar 2016-cı yılın 15 Temmuz (Orak ayın 15-si – nişan “AS”) gecesi FETÖ terör organizatıyasının savaştı yapmaa devlet devrimi denemesini annadan “15 Temmuz – Milli İradenin Zaferi” (“Orak ayın 15-si – Milli İstediinin Enseyişi” – türkçedän gagauzçaya “AS” çevirmesi) patret sergisinnän hem siirettilər kısa bir kino – “Ne oldu 15 Temmuz gecesi? Başarısız devlet dev-rimi denemesi adım adım”.

Preskonferenşiyanın ana bölümünä

geçmesindä, Büükelçi Hulusi KILIÇ söledi, ani o gecä Ankaradaymış, da kendi gözünän görmüş hem yaşamış 15 Temmuz gecesi olaylarını.

Hulusi KILIÇ: “Fetullahçı terör

organizatıyası, halkın vergilerinnän al-nan tankları, uçakları halka karşı kul-landı. O gecä 250 şehitimiz var. Allah-tan rahmet dilerim. 2000-dän zeedä da yaralanmış var...”

Sonu 6-cı sayfada

Türkmenistan Prezidentına “Gagauziya (Gagauz Yeri) Ordeni” baaşışı

Kirez ayın (iyün) 29-da Türkme-nistan Respublikasının Prezidenti Gurbangulı BERDIMUHAMEDOV 60-cı yaşını tamamnadı. Canabisini bu yıldönümünän kutlamaa deyni Aşgabada yollandı Gagauziya Baş-kanı da.

Canabisinin duuma gününü kut-layarak, Gagauziya Başkanı baaşladı Türkmenistan Prezidentına “Gagauzi-ya (Gagauz Yeri) Ordeni”ni.

Ordeni vereräk İrina VLAH dedi: «Сегодня здесь присутствую не я, а весь наш гагаузский народ. Тот вклад и то желание помочь Гагаузии, которое проявили Вы, мы очень высоко ценим. Мы становимся еще сильнее, когда у нас есть такая большая поддержка. Низкий Вам поклон от всех гагаузов. В знак уважения вручаю Вам высшую награду Гагаузии – «Орден Гагауз Ери».

Ordeni kablederäk Gurbangulı BERDIMUHAMEDOV dedi: «Мы, на самом деле, очень близки с братским гагаузским народом и хотим налаживать дружеские гуманитарные, культурные связи. Последний реализованный нами проект в Гагаузии, строительство детского сада в селе Чишмикиой – истинное тому подтверждение. Не случайно он носит название «Достлук». Я хочу еще раз вас заверить, что Туркменистан всегда будет оказывать всестороннюю поддержку именно братскому народу Гагаузии», bildirer başkanın ofițial saytı.

Türkiyenin yaptı uşak başçasını Moldova Prezidentı İgor DODON baktı

Orak ayın (iyül) 25-dä Moldova Prezidentı İgor DODON, Türkiye Respublikasının TİKA yolunna Komrada yapılan uşak başçasını baktı. Prezident baktı stroyka işlerin örümesini, metetti uşak başçasının düzümlüğünü hem umut etti, ani işlər vakidında başarılacak.

TİKA Moldova Programaların Ko-ordinatoru Canan ALPASLAN annatı Moldova Prezidentına bu proektın ha-zırlamasını hem uşak başçasında işlerin

örümesini. Söledi, ani bu başçada kala-ceklar o uşaklar, kimin anaları-bobaları yabancılıkta kazançta bulunêrlar. Ca-nan ALPASLAN urguladı, ani uşak

başçasının açılması bu yılın Kırım ayın (dekabri) 7-dä beklener.

Gagauziya İspolkom predseatelin 1-ci yardımcısı Vadim Petroviç ÇE-BAN annatı Moldova Prezidentına Gagauziyanın bu proekta yardımını hem katkısı için. O urguladı, ani Ga-gauziya aldı üstünä ükü bu obyektı dış kanalizatıya sistemasını kurmaa, ayırıp bu iş için bütettän 1 milion 600 bin ley. Türkiye tarafı da uşak başçasının yap-ması için 20 milion leydän zeedä para harcayacak.

Türkiye Respublikasının yaptı Kom-rattakı uşak başçasında vizitında İgor DODONun yanında bulundular Gaga-uziye Başkanı İrina VLAH, GHT Başı yardımcısı Aleksandr SUHODOLSKİY, Komrat primarı Sergej ANASTASOV.

Foto – www.vlah.md

Susa-susa papuçsuz da, papursuz da, papurkasız da, Gagauziyasız da kalacez!

Bu afta, Kirez ayın 5-dä, Moldova Parlamentın komisiyası genä yondu Gagauziyadan bir parça, diıştırıp o zakon tekliflerini, ani hazırladıydı “ortak” Parlament komisiyası “*Gagauziya (Gagauz Yeri) özel hak statusu için*” zakonuna, da brakmadı o tekliflerdän bir taş ta. Sora bir toplantıda bizä dedilär «*На территории Республики Молдова ни в коем случае не может быть речи о гагаузском народе*» hem «*Радуйтесь тому, что имеем*». Sanêrsınız Gagauziyamızın yonulması hem yok edilmesi başladı bunnardan mı?!

Gagauziyanın yonulması hem yok edilmesi çeketti o zamandan, açan susaraktan bizä **Bulgar-Gagauz** yada **Gagauz-Bulgar** avtonomiyası teklif etmää başladılar.

Ya getiriniz aklınıza 2016-cı yılın Baba Marta ayında biz biri-biri ardı tiparladık iki yazı “**YILDIRIM HABER!!! Gagauziya erinä Bulgar-Gagauz yada Gagauz-Bulgar avtonomiyası mı gelir?**” (27.02.2016) hem “**Gagauziya devletliin yıkılmasına ilk denemä topu atıldı**” (20.03.2016), angılarında doorudan söledik, ani **Gagauziya (Gagauz Yeri) devletliini yıkılma kertiinä getirmää savaşêrlar**. Bu yazılardan sora Gagauziyada biraz sus oldu. Ama bu yılın başından beeri, Gagauziyanın yıkılmasına sıravardı denemä topları atılmaa başladı.

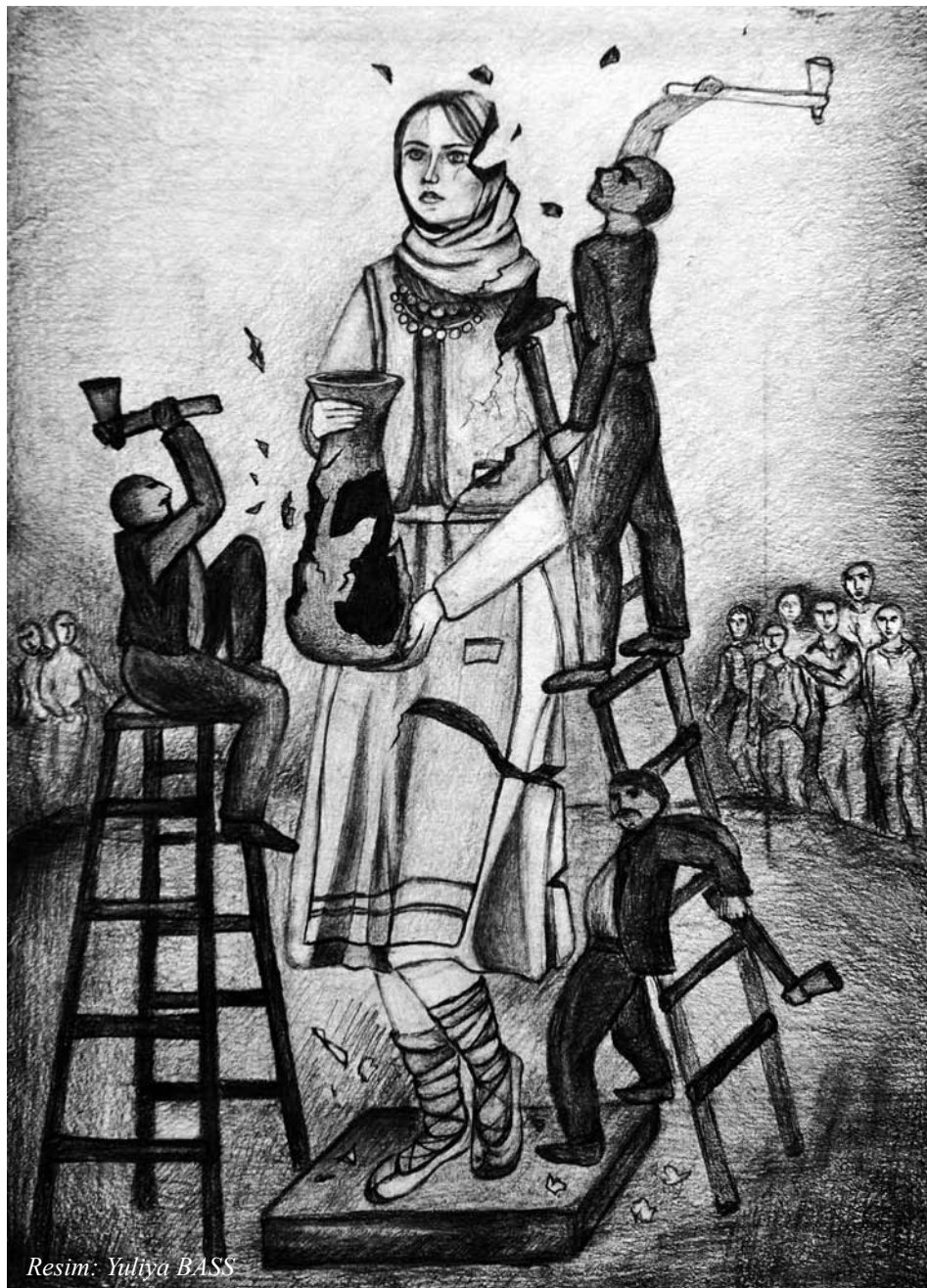
2017-ci yılın Bük ayın (yanvar) 26-da, açıklandı, ani: «На заседании исполнительного комитета автономии, которое состоялось в Комрате в четверг, 26 января, башкан Ирина Влах рассказала о встрече с председателем соседнего Тараклийского района Кириллом Татарлы.

«Он очень обеспокоен реформой, которая проходит в налоговой системе Республики Молдова, и очень просит, чтобы налоговая инспекция Тараклии была присоединена к налоговой инспекции АТО Гагаузия», – отметила Ирина Влах.

Она поручила своему первому заместителю Вадиму Чебан и представителям налоговой инспекции Гагаузии «изучить эту просьбу и высказать свое мнение относительно работы Тараклийской налоговой инспекции в составе налоговой инспекции из Гагаузии».

Vergi sistemalarını birleştirmek pek kuşkulu bir iş! Vergi sistemalarının birleştirmesi demeli bir devlet mi, bir avtonomiya mı, bir kesä mi, bir bilmäm ne mi kurmak. İşidin!!! Ama işidän yoktu!

Neçin sa bütün avtonomiya sustu hem susêr. Ne İspolkom azalarından bir karşı ses çıkêr, ne Gagauziya Halk Topluşun deputatlarından sis gelir,

Resim: Yuliya BASS

ne primarlardan, ne da Gagauz Respublikasını “*kuran veterannardan*”. Susêrlar Stepan TOPAL hem Mihail KENDİGELÂN, susêr “*inteligentiya*”, susêr insan da. **Ortada kulaklarını cınnadan bir susmak var!**

Ama kafalara durmamayca **Bulgar-Gagauz** yada **Gagauz-Bulgar** avtonomiyası için fikir sokulêr. Analiz yaparsanız Gagauziyanın masmediyasına, bir gün da geçmeer, ani bizä yazmasınar ne olêr komşu bulgar küülerindä hem kasabalarında. Aktardım bulgar küülerindä haberleri – bizim için may

hiç bir haber da yok. Nedän acaba? Diil mi ondan, ani biz onnara diiliz lââzım, ama sadä avtonomiyamız lââzım...

Açan kurdıydık Gagauz Respublikasını biz insannarın arasında insan oldıydık. Avtonomiyaya kayıl oldıyan, sandık insancasına giinecez, insancasına tok olacez, insancasına suya kanaat olacez.

Sandık emeniylän gezecez – papuçlan kaldık!

Sandık suyu bakırlan içecez – papurkalara kaldık.

Sandık hep yapaa kilimnêrlän evle-

rimizi donadacez – papurdan hasırlara kaldık.

Avtonomiyamızı bakırlan içärdik, şimdi sa papurkanın dibindä damnalar kaldı, da onnari savaşêrız içmää.

Bu damnalardan Dev gibi gagauz halkımız nicä var nicä kanaat olsun?

Var nicä mi büyük bir Gagauziyanın güüdesi bu damnalardan susuzluunu doyursun?

Belli ki yok nicä! Bu damnalardan susuzluunu doyurêr sade bir kaç kişi, ani tepedä bulunêrlar, kalanı susuz yanêr.

Tepedä bulunannara papuç atêrlar – onnar susêr!

Onnari papurlêêrlar nicä isteêrlär – onnar susêr!

Halkı, punara götürüp, punardan susuz getirêrlär, avtonomiyamızı paralêêrlar – onnar susêr! Susa-sa papuçsuz da, papursuz da, papurkasız da, Gagauziya sız da kalacez!

Tepedikilerin susmasınan Gagauziyayı her taraftan yonêrar: ilktän aldılar paraları, sora tamojneleri, taa sora bödlülär poçtalari, şimdi bozdular vergi sistemasını, hırlanêrlar paralamaa “*Gagauziya (Gagauz Yeri) özel hak statusu için*” Zakonu. Biz hep susêrız! Taa doorusu tepedä bulunannar susêrlar.

Nekadar var nicä susmaa?

Bekim bu susmak tepedikileri kurtarêr? Zerä susarakan hem susaraktan çok işlär var nicä yapmaa.

Susaraktan Gagauziyayı var nicä BULGAR-GAGAUZ avtonomiyasına çevirmää!

Susaraktan var nicä Gagauziyayı Moldovanın sade bir sıradalı rayon statusuna indirmää!

Susaraktan var nicä cümne varlını kendi varlına katmaa!

Susaraktan var nicä muzeylerdän, ansamblilerdän gözelim binaları, gözelim yapıları cöbünä koymaa!

Susaraktan var nicä cümne televideniyasını hem radiosunu kendi cep televideniyası hem radiosu yapmaa!

Susaraktan var nicä ço-o-ok işlär yapmaa – haliz, açan halk, dilsiz kalıp, dilsiz gibi susêr!

06.07.2017 y.

(Kalan materialları 5-ci sayfada okuyun)

Elena BONDARENKO: «Сегодня юридическая комиссия Парла-

“Gagauzları fazan kuşlarına diıştirdilär”

Komunistlär partiyasının Moldova Parlamentın deputatu Elena Vladimirovna BONDARENKO, yazarak “*gagauz zakonların*” Parlamentın komisiyasında Orak ayın (iyül) 19-da incelenmemesi için sebebini, Facebook yazısında bölä urduladı: «*Да простят меня гагаузы, но, как это ни грубо и грустно звучит, но гагаузов променяли на фазанов!*»

мента исключила из повестки дня обсуждение трёх законопроектов, инициированных Народным Собранием Гагаузии в связи с отсутствием новых предложений по тексту законопроектов, а Комиссия по публич-

ному управлению региональному развитию, окружающей среде и изменениям климата не рассмотрела эти законопроекты, хотя они и были включены в повестку дня, а поехала в Яловень выпускать на волю фаза-

нов, приобретенных и выращенных членами Общества охотников и рыболовов.

Представителей НСГ, приехавших из Комрата для участия в заседании комиссии, о дате времени следующего рассмотрения законопроектов даже не предупредили.

Да простят меня гагаузы, но, как это ни грубо и грустно звучит, гагаузов променяли на фазанов!»

Türkiyedän “Türkiye-Moldova” paarlament grupasının viziti

Orak ayın 12-dä bu delegațiya, Türkiye Kişinev Büükelçisi Hulusi KILIÇ'ın birliktä, buluştu Moldova Parlamentın spikerinnän Adrian KANDUY'ın, Moldova ekonomika ministrusunnän, Moldova dış işleri hem Evropaya integratiya ministrusunnän, Moldova Parlamentın gagauz deputatlarınnan.

Ertesi günü, Orak ayın (iyül) 13-dä, “Türkiye-Moldova” paarlament grupasının deputatları, grupanın başkanı Mehmet ALTAY başkannı altında, Gagauziyada bulundular. Onnarlan bilä vardı Türkiye Kişinev Büükelçisi Hulusi KILIÇ ta.

Orak ayın 12-13 günnerindä Moldovada bir vizitlan bulundu Türkiye Respublikasının Parlamentının (Milli Meclis) “Türkiye-Moldova” paarlament grupasının deputatları, bu grupanın başkanı Mehmet ALTAY başkannı altında.

Vizit programasına görä Türkiye-dän musaafirlär Buluşmalar Gagauziya Başkanınnan hem İspolkom azalarınnan, Gagauziya Halk Topluşu Başkanınnan hem GHT deputatlarınnan. Buluşmada Türkiye, Moldova hem Gagauziya arasında dostluk, kultura, ekonomika hem politika ilişkileri ko-

nuşuldu. Gagauz deputatları annattılar Türkiyedän kolegalarna o zorluklar için, ani peydalandı Gagauziyaylan ilgili zakonnarın Moldova Parlamentında kabledilmesinnän.

Halk Topluşunda buluşmadan sora, Türkiyedän deputatlar pay aldılar Moldova TİKA ofisi tarafından hazırlanan

“15 Temmuz – Milli İradenin Zaferi” (“Orak ayn 15-şi – Milli İstediinin Enseyişi” – türkçedän gagauzçaya “AS” çevirmesi) serginin Gagauziyanın Regional resim Galereyasında açılışında. Sergi annattı 2016-cı yılın Orak ayn 15-dä Türkiyedä olan devlet devrimi denemisinä türk halkın karşı koymasını.

Üülendän sora da Türkiye Respublikası Parlamentın deputatları yollandılar Kazayak küüyünä, neredä pay aldılar burada “Uşak parkının” kurulmasının ilk temel taşların erleşirmä sırasında.

Kazayak insannar üüsek musaafirleri tuz-ekmeklän karşıladılar hem onnara gözäl bir konfert gösterdiler.

Hep o günü Türkiyedän deputatlar uuradılar Komrat ATATÜRK bibliotekasına, Komrat Devlet Universitetına hem Komradın “Türkiye Prezidenti Recep Tayyip ERDOĞAN” adına ihtärlar evinä.

Patretlär – gagauzinfo.md

“15 Temmuz – Milli İradenin Zaferi” sergisi

Orak ayın (iyül) 13-17 günnerindä Gagauziyanın Regional resim Galereyasında oldu bir patret sergisi – “15 Temmuz – Milli İradenin Zaferi” (“Orak ayn 15-şi – Milli İstediinin Enseyişi” – türkçedän gagauzçaya “AS” çevirmesi), angısı annattı 2016-cı yılın Orak ayn 15-dä Türkiyedä olan devlet devrimi denemisinä türk halkın karşı koymasını.

“15 Temmuz – Milli İradenin Zaferi” serginin ofițial açılışını yaptılar bu sergiyi hazırladı Türk İşbirlii hem Koordinatiya Agentvosu (TİKA) Moldovadaki ofisin Programaların Koordinatörü Canan ALPASLAN hem Türkiye Kişinev Büükelçisi Hulusi KILIÇ. Serginin açılışında taa nasaat ettilär Gagauziya Başkanı İrina VLAH hem Tür-

kiye Respublikasının Parlamentının “Türkiye-Moldova” paarlament grupasının başkanı Mehmet ALTAY.

Bundan kaarä serginin ofițial açılışına geldilär Gagauziya Halk Topluşu Başı Vladimir KISSA, GHT deputatları, Gagauziya İspolkom azaları hem Türkiye Respublikasının Parlamentının “Türkiye-Moldova” paarlament grupasının delegațiyaasının azaları.

Açılış nasaatlarından sora, sergiyâ gelän insannarına gösterildi bir film, ani annadêr o bir yıl geeri olan tragediyalı olaylar için. Hep o olaylar için annadêrlar patretlär da, ani “15 Temmuz – Milli İradenin Zaferi” sergisindä sergilendi.

PATRETTÄ: TİKA Moldova Programaların Koordinatörü Canan ALPASLAN.

TİKA Başkanına Serdar ÇAMA Vengriya ordeni

TİKAnın Vengriyada yaptı büyük proektalrı için TİKA Başkanına Serdar ÇAMA Vengriyanın “Zaametlär için” devlet ordeni verildi.

Bu karar alındı Vengriya pravitelstvosunun teklifinä görä. “Zaametlär için” (Liyakat Nişanı – türkçe) Ordeni verilmä sırası Kirez ayın (iyün) 30-da Vengriyanın Ankara Büükleçiliindä oldu.

Pır-pır pırlı, tır-tır tırlı, seçim zakonu kararı alındı

Nekadar gam! Nekadar yalan! Nekadar şamata! Nekadar aldatma! Nekadar adamak! Nekadar kullanmak! Sonunda Orak ayın (iyül) 20-dä Moldova Parlamentında zakonu da 74 oylan kabletmäk! Moldova Respublikasında karışık seçim sistemasını kurmak! Moldova Prezidenti tarafından Zakonu hemen imzalamak!

Eni zakona görä gelän Moldova Parlamentına seçimnerdä 50 deputat partiya spisoklarından ayrılacak, 51 da – ayırı seçim bölümnerindän. Zakon islää mi, diil mi, bunu vakit gösterecek. Ama bir iş genä şaşırtı: politikannarın tarafından bu zakunun dolayında gagauzlara deyni nekadar gam (!) nekadar yalan (!) nekadar şamata (!) nekadar aldatma (!) nekadar adamak (!) nekadar kullanmak (!) oldu. Gamnar, şamatalar, adamaklar kof çıktı. Yalannnar, aldatmalar, kullanmalar aslı çıktı. Pır-pır pırlıdan sora, tır-tır tırlıdan sora, Moldovada seçim sistemasını diıştirmäk zakonu kararı 5 minutta alındı.

Zakon kabledilärkan Parlamentın önündä, arkasında, dolayında büyük bir spektakli geçärdi. Spektalinin aktörları da bunnardı: zakunun kabledilmesinä **karşı olan mitingçilär** bayraklarlan, megofonnarlan hem plakatlarlan (parlamentin önünkü tarafında bir tarafta), zakunun kabledilmesinä **arka olan mitingçilär** bayraklarlan, megofonnarlan hem plakatlarlan (parlamentin önünkü tarafında

öbür tarafta), **politiya** kara gözlüklärlän hem **spefnaz** tokmaklarlan, gaz balonlarınnan, kaskalarlan hem bronjuiletlerlan (hererdä: parlamentın önündä, arkasında, dolayında, parklarda, sokaklarda, stadionlarda, yayan, avtobuslarda, speşmaşinalarda). Bu – birinci spektakliydi!

İkinci spektakli oldu taa ileri, açan türlü politikannar, üüsek erlerä seçilmää deyni gagauzaları kullanmak için, bizä bu Zakonda Gagauziyaya **5 deputat kvotası** eri ayırmaa deyni adadılar nestelerni yırtmaa. Gagauzlar inandılar, nicä taa ileri inandılar başka yalancıları, da kendi seslerini onnara verdiler. Onnar da üüsek erlerä, kimär kerä en üüsek erlerä, ayrıldılar, da gagauzlara adamaklarını unutup, kendi oyunlarını ileri dooru oynadılar hem oynêrlar.

Bölä oldu bu zakonnän da, bölä olacek Gagauziyaylan ilgili 3 zakonnän da. Bölä olacek herkerä, zerä gam, yalan, şamata, aldatma, adamak, kullanmak Gagauziyanın üç okadar büyük derdi, ani o dertlär bizi yok ederlär, verip kolayını gamcılar, yalancılar, şamatacılar, aldadcılar, adamakçılar, gagauzları, nesteyi kullanmış gibi kullanıcılar, iirineräk, sıbıdêrlar boklaa. Da sora, sıra geldiinän, onnar bir umursuz, sansın ne suvan imişlär hem ne suvana kokêrlar, genä kullanaceklar hem, uyanmarsak, taa çok kullanaceklar bizi nesteleri bitincä. Ama nestelär hiç bir kerä da bitmeêrlär.

21.07.2017 sabaası

Ne enseyecek? Kamçı mı, prännik mi?

Büün Orak ayın (iyül) 10-da saat 11:00 läüzımdı başlasın Gagauziya Halk Topluşun üstolan toplantısı, angısında inceleneydi durum, ani peydalandı Moldova Parlamentın Gagauziyaylan ilgili zakonnarın yonulmasından sora. Ama toplantı başlamadı, zerä GHT Başını Vladimir KISSAYı hem kimi GHT deputatlarını büün sabaalendän ansızdan Kişineva çaardılar.

Açıklandı, ani şindi onnarlan buluşêr Parlamentın spikeri Adrian KANDU. Taa ileri, ani bu sabaa GHT Başı yardımcısınan Aleksandr SUHODOLSKIYlän hem GHT juridika komisiyasının başınan Pötr ÇAVDARlan buluştı hem lafetti Moldova Prezidenti İgor DODON. Buluşmanın sonunu tezdä üürenecez hem görecez ne enseyecek – kamçı mı, prännik mi. 10.07.2017 y.

Neredä birlik – orada dirlik! Neredä kavga – orada duşmana halva!

Nicä bilersiniz Orak ayın (iyül) 10-da läüzımdı olsun Gagauziya Halk Topluşun (GHT) üstolan toplantısı, angısında inceleneydi durum, ani peydalandı Moldova Parlamentın Gagauziyaylan ilgili zakonnarın yonulmasından sora. Ama toplantı olmadı hem da... ol-ma-ya-cek! Osa... ol-la-cek mı?

Neçin toplantı olmadı biz ayzdık statyada “Ne enseyecek? Kamçı mı, prännik mi?” Ama neçin toplantı olmayacak artık kısıdan sizä açıklamaa savaşacez. Bilersiniz mi neçin o olmayacak? Neçin zerä bizimkilär (GHT öndercileri) hasret oldular o prännä, ani onnara adadılar Moldova Parlamentın duvarları arasında.

Bilersiniz nicä iş oldu: GHT üstolan toplantısı olması vakıdı erinä, 6 kişilik GHT delegaıyası (GHT Başını Vladimir KISSA, GHT Başı yardımcısınan Aleksandr SUHODOLSKIY, GHT komisiyaların başları Vitaliy ÇEBANU, Pötr ÇAVDAR, Ekaterina JEKOVA hem GHT deputatı Mihail JELEZOGLU) ansızdan gitti Kişineva da, ilktän ikiyä (politika patriyalarına görä) bölünüp, kendi ayırı görüşmelerini yaptılar. Soñalistlär buluştular Moldova Prezidentinnan. Öbürölär (demokratlar) – öbürölärlän (demokratlarlan). Sora da, genä bireri toplanıp, Moldova Parlamentın spikerinnän Adrian KANDUylan buluştular. Adrian KANDUyun

tarafında vardı Moldova Parlamentın deputatı gagauz Kornel DUDUNİK ta.

Buluşmadan sora, delegaıyanın altısından sadä dört kişisi (soñalistlär yoktu) M. JELEZOGLU, E. JEKOVA,

V. KISSA hem V. ÇEBANU brifingta presaya bir açıklama yaptılar.

Brifingçılar neçin sa GHT üstolan toplantısına dedilər «так называемая сессия», da annattılar nicä gözäl onnarı karşlamış Moldova Parlamentın spikeri hem nesoy faydalı hem annaşmalı konuşmak olmuş. Onnar bildirdilər, ani Adrian KANDU adanmış “üç aftarın içindä Gagauziyaylan ilgili 3 zakon 2 okumakta kabledilecek” hem bu iş için “politiçeskaya volä var, ama deputatlarlan da işlemäü läüzım”.

Bekim da ölä, ama Moldova Parlamentın bu buluşmaklan ilgili basın açıklamasında bunnar için yarım da laf sölenmeer. Hepsi brifingçılar tek-tek olarak söledilər neçin pay aldılar bu buluş-

mada hem kabaat attılar kalan 30 GHT deputatına, ani bu buluşmaya gelmedilər da «так называемая сессия» erinä “yapmadılar GHT sesiyasını Moldova Parlamentın binasında” (!?).

Moldova Parlamentında “bukadar şen hem umutlu buluşmak için” brifingın sonunda GHT başı Vladimir KISSA istär istemäz, hiç kendisi da annamadaan (taman psikolog hem psihiator Sigizmund FREYDa görä), açıkladı, ani pek inanmêr Gagauziyaylan ilgili 3 zakonun kabledilmesi için Moldova

Parlamentında buluşmakta adanmışlar: «Ну а если уже их не рассмотрят, конечно, депутаты народного собрания вернутся к этому вопросу на обсуждение».

Brifingın açıklamalarından belli oldu taa bir iş: büünkü gündä GHT çatır-çatır daalêr da GHT deputatları diil, ani gagauz halkına izmet etsinnär, ama kendilerine da izmet edämeerlär. Zerä onnar unuttular dedelerimizin sözünü: “Neredä birlik – orada dirlik! Neredä kavga – orada duşmana halva!” Osa prännik mi?

Hep o günü GHT başı Vladimir KISSAnın üünmāk açıklamasından üürenildi, ani Moldova Parlamentında buluşmada Gagauziya için CAN SOLUU KADAR önemni zakonnar için lafedärkana taa bir prännik uzadıldı – Moldova Parlamentın yardımınan GHTnın “can soluu kadar önemni” eni oturma salonu kurulacak hem ter-tiplenilecek.

Gagauziyaylan ilgili zakonnarın işi “Ölmä eşeciim!” işinä döndü: **Ölmä eşeciim prännik verecez! Prännii iyincä vakıt ta gidecek – eşecik ta, bekim, geberecek!** 12.07.2017 y.

Kamçıyı patlattılar, GHT deputatlarını otlattılar, 3 erinä 2 Zakon kabletilär, Gagauziyayı yondular, prännii da veremedilər

Gagauziyayı kim angı județa (uezda) sokaceklar, kakıp onun tabuduna son enseri

Orak ayın (iyül) 21-dä Moldova parlamenti kabletti Gagauziyayalan ilgili Zakonnarı. Diil 3-nü, nicä adadıydı kimi GHT deputatlarınan buluşmada Moldova Parlamentın spikeri, ama ikisini. Hem diil o redaktıyada, ani, bir karara gelip, ilktän teklif ettiydi Zakonnarı hazırlamak için kurulan Gagauziyanın hem Moldovanın ortak Komisiyası.

Gagauziyayalan ilgili Zakonnarın kabledilmesinnän oldu kâr ölä nicä yazdık yukarkı statyada: GHT deputatlarınan buluşmada Moldova Parlamentın spikeri “Adrian KANDU adanmış “üç aftarın içindä Gagauziyaylan ilgili üç zakon 2 okumakta kabledilecek” hem bu iş için “politiçeskaya volä var, ama deputatlarlan da işlemäü läüzım”, “ama Moldova Parlamentın bu buluşmasınan ilgili basın açıklamasında bunnar için yarım da laf sölenmeer”. Da Moldova Parlamenti, taa bir kerä GHT deputatlarını otladı mı, aldadı mı, kendi bildiini yaptı. Gagauziyanın umutlarını hem ortak Komisiyanın birbuçuk yıl çalışmalarını boklaa atıp, Gagauziyadan bişey brakmayıp, Gagauziyaylan ilgili Zakonnarı kabletti nicä o istedi. Zerä bu zakonnarın kabledilmesindän Gagauziyanın maanasından hem Moldovada erindän bişey da kalmadı.

Bu zakonnara görä, avtonomiya erinä, Gagauziya Moldovanın maasuz bir rayonu oldu. Ama o maasuz rayonun eri Moldovada yok. Çünkü Par-

lament o maasuz uuru kurmadı hem zakonca Moldovanın administrativ-teritorial sistemasına koymadı, brakıp orada sadä iki uur – ikinci (Kişinev, Belț, Bender) hem birinci (rayonnar).

Bununnan da Gagauziya bitti! Zerä Moldovada genä județlara (uezdlara) döneceklär, da **Gagauziyayı kim angı județa (uezda) sokaceklar, kakıp onun tabuduna son enseri.**

İlk iki Zakona analiz yapmadaan, vereriz onnar için yapılan açıklamaları:

Moldova Parlamentın deputatı Tudor DELİU: «В одной из поправок предлагалось, чтобы Гагаузия имела особый уровень административно-территориального устройства. Но, как известно, в Молдове только два уровня, и никоим образом не может быть создан особый уровень. Пото-

му закон был принят без того, чтобы создать этот специальный уровень, которого требовали гагаузы».

Moldova Parlamentın deputatı Födör GAGAUZ: “Moldova Parlamentın tarafından kabledilän Gagauziyaylan ilgili Zakonnar Gagauziyanın problemlarını çözmeyeceklär”.

İkinci kabledilän Zakonda gagauzlar istärdilər olsun cümlä: «законопроекты об изменении и/или дополнении Закона о специальном юридическом статусе Гагаузии могут быть приняты Парламентом только после **положительного отзыва** Народного собрания АТО Гагаузия». Bu da olmadı. Laf-lar «**только после положительного отзыва**» diişildilər, da onnarın erinä «**консультация**» lafi koyuldu. İstececeklär seslemä – sesleyeceklär, istämececeklär – seslämececeklär. Ama “konsultaıya oldu” deyceklär.

Hepsi açıklamalardan sora ortada sadä bu fikir kalêr: **kamçıyı patlattılar, GHT deputatlarını otlattılar hem küçük uşakları gibi aldatılar, 3 erinä 2 Zakon kabletilär, Gagauziyayı yondular, prännii da veremedilər.**

22.07.2017 y.

3,4,5 sayfaların materiallarını yazdı Akademik hem poet Todur ZANET, Gagauzi Milli Gimnanın avtoru

Büük demokratiya enseyişimizin birinci yıldönümü

Sonu. Çeketmesi 2-ci sayfada

Genä da, o gecä unukamın bütün navılnnan sordu soruş benim akılımda hepsinin akıllarından silinmeyecektir: “Dede, bunnar bizim askerlerimiz diil mi?” Halizdän da nasıl bir akıl bir insanın kendi insanına, kendi kuruluşlarına, kendi simvollarına, kendi liderlerine bu türlü canabetliklän saldırmasına kolaylık verir?

Bunun cevabı karşı karşıya olduumuz teror aanın naturasına baalıdır. O gecä, bir teologiya profesoru aracılınnan elebaşına (terorist başı – nışan “AS”) Fetullah Gülendän gelen emirleri körü körünä uygulayan bir kriminal aasınnan karşı karşıyaydık. Merkez olarak kullandıkları askeri bazası FETÖya (Fetullah Gülenin Terorist Örgütü – nışan “AS”) ait bir şirketin öneticisinnän organizatıyasının işlettii bir okulun görünürdaki saabisinin karşısında asker selamı verän, Türk askerinin bin yıllık şannı geçmişindän bişey almamış bir satkınnık çetesindän basederiz.

Pravitelstvomuz Fetullah Gülenin gerçek üzünü 15 Temmuzdan (Orak ayın 15-si – nışan “AS”) öncä anlamış hem akıntıya geçmişti. Bu yapının devlet içindeki uzantılarını ortaya çıkarabilmäk için kuvedimizi koyar-

dık. Bunda da önemni bir aşamaya ulaşmıştık. Ancak 15 Temmuz devrim atakası, karşı karşıya olduumuz düşüncelerimizin taa çok ötesindä, çok taa derin hem yaşamsal olduunu acı biçimä ortaya koydu. Fetullah Gülenin 40 yıl boyunca Türk devletini elä geçirmäk için kurduu saklı büyüklüğü ortaya çıktı. FETÖ azaları Fetullah Gülenin izini doorultusunda, “kimseyä varlıklarını duyurtmadaan sistemanın incä damarları içindä örümeyä etmişlärdi” hem aşama aşama güüdenin ömür organlarını elä geçirän bir virusun yol açtı infektiya gibi neredäsa “bütüm güç merkezlerinä” erişmişlärdi. Orak ayın 15-dän kontrol eden bir yıl boyunca administrativ, cümne hem ceza urunda geniş bakmaklar örütüldü. Devlet devrimcilerinä hem onnarın yapılarına karşı çok geniş bulgulara ulaşıldı.

Elimizdeki bulgular şunu gösteriyor: başında Fetullah Gülenin bulunduu sapkın, ezoterika bir inanç sistemi oluşturmuş bir yapıyan karşı karşıyayız. Organizatıyanın okulları hem yurtları imikleri yıkama hem militan hazırlama merkezleri işlenmä görmüşdür. Buralardan etişän hem “Mesiya” olarak gördükleri elebaşına sadakatlan baalı olan organizatıyanın azaları dev-

let kuruluşlarına sızmaları saalanmıştır. Bölecä, organizatıyanın amaçları doorultusunda her türlü legal hem moral aarlı olmayan gerçekleştirebilecek insannar, kritik pozitiyalara gelmişlärdir. Bu eriflär, cümne personalı ekzamenarında usulsuzluk, zakondan dışarı seslemä, şantaj hem düzmecä davalar gibi saklı düzennemişlärdir. Hayır dernekleri hem cümne kuruluşları adı altına kurulan oluşumlar aracılınnan örgüte finans kaynakları saalanmıştır. Büük holdinglär hem bankalar yolunnan milyardlarca dolarlık para akıntıları aklanmıştır. Organizatıyanın medya ayaa sa bir propaganda tertipi işlenmesi üstlenmiştir. Yaçeyka sistemasinnän çalışan, birbirlerini kod adlarla tanıyan, kendi aralarında haberleşmäk için şıfralı uygulamalar kuran, azalarını speşslujbalara karşı koyma teknikayı hem var olduklarını saklama taktikları üüredän bir “üüredicilik akıntısı” olabilir mi? Bu eni noy teror örgütü, kendilerindän olmayannarı yok etmek için dışı olmayan her öntemi kullanmış hem bu üzerä sadece ofițial kuvedi diil Türkiye Respublikası Devletini kendi sapkın harşakları doorultusunda elä geçirmeyä çalışmıştır. Türk milletinin Orak ayın 15-şi günü tuz-buza daattı bu sapkın harşakları.

Aldımız adımnarlan, organizatıyanın Türkiyedeki belini kırmasını söyleyebilirim. Genä da kuşkuluk Türkiyeylän sınırlı diildir. Organizatıyanın birçok devlettä Türkiyedekine benzär yapılanmaları üzdädir. Bunlar şimdi başka devletlerin içerisinde terorizma tohumları ekmäa devam ediyorlar. Ömürdä kalmak için bu kez taa da aktif biçimä global planda ekonomika hem politika sayısı peşindelär. Bütüm dostlarımızı bu durumnan eniden uyarmak istiyoruz.

Türk milleti demokratiyanın kolay kazanılmayan ancak uuruna yaşamını bilä verecek kadar paalı bir varlık olduunu bütüm dünnäyä göstermiştir. Bizä düşen ilk görev bir taa buna benzär bir kuşkulukları karşı karşıya kalmayacak biçimä lăazımını önnemeleri almaktır. Bu zorlu süreci konstitutiyanın düzen içerisinde örütmäk için en büük çalışmalarımızı göstereriz. Son esaplamakta Türk demokratiyasına verildi hem demokratiyamız kazanmıştır. Dolayısıyla, borcumuz da hem çalışmamız da da demokratiyayı bundan sora en güvenli üüseklerä, en örnek noktalara taşımak için gerekli adımnarı zamannan atmak olacaktır.

Binali YILDIRIM,

Türkiye Cumhuriyeti Başbakanı

Türk halkı bu Enseyişi en ii şekildä kazanmıştır!

Sonu. Çeketmesi 2-ci sayfada

Onnarın neetiidi Türkiyedä demokratiyayı yıkmak, Prezidentimizin canını almak. Parlamenti bombaladılar, deputatlarımız içerdäydı. Milli İstihbarat Teşkilatımızı bombaladılar. Speşnazı bombaladılar. Poliñiyayı bombaladılar. İstanbul buazın köprüyü kapattılar. Aeroportu kapattılar. İstanbul gubernatorluunu bastılar, poliñiyanın baş merkezini bastılar.

Sayın Prezidentimizin çağarısıylan halk sokaa döküldü hem tanklara karşı güüdelelerini duvar koydu. Ankarada Prezidentin rezidenñiyasını da bombaladılar. Haliz bir hayınnı devlet devrimi denemesi. Bän hiç bir millete bölä gecenin yaşamasını geçirsın istemäm. Sonuç – 16 Temmuz sabaası güçlü bir Türkiye, uyandı halkımız! Demokratiyaya sayıp çıktık. Öneticilerimizä, liderlerimizä, Cunhurbaşkanımız, Başbakanımıza sayıp çıktık. Birlik olduk, halk olarak. Bütün politika partiyaları bir araya geldi. Dünnäyä büük bir mesaj verdik. Bän da bu milletin vatanı olduum için bir hodulluk duydum kendi içimdä kendi milletimdän”.

Sora Türkiye Büükelçisi kısıdan annattı FETO başı Fetullah Gülenin kim olduunu: “Bu – sade başlangıç şkolasını başaran bir imam. Etmışinci yıllardan başlayan, insannarın ii neetlelerini kullanıp, organizatıyasını kurdu. Bu devlet devrimi denemesinä gidän yol 45 yıllıktır. Çeşitli memleketlerdä okullar açtılar. İnsan onnarı inandı, okullara geldi. 98-ci yılda da Amerikaya, Transilvaniyaya gitti, orada erleşti. Orda yaşêêr hem 18 yıl Türkiyeyä gelmedi. Bütün operatıyayı oradan önetti.

150 memlekettä okulları var. Burda da 5 okul var. Onnar devlet devrimi denemelerini hazırlamakta alatlamêêrlar”.

Devlet devrimi denemesindä hem ondan sora dünnäyın yaptıklarına geçerek Hulusi KILIÇ dedi: “Bu devlet devrimi denemesindän sora bizä kimi

dost devletlär dost oldu. Bunnarın içindä, belliki, Moldova da var. Yazık, dost görünän kimi devletlerdä bunnara kapuları açtılar hem sıyrınmak merkezi olarak kabul ettilär kendilerini. Onuştan terora karşı koymakta mutlaka birlik olmak lăazım. Çok sayıda teroristin Evropa devletlerinä gittiini bileriz. Onnarın repatriatıyasını isteriz. Yazık, bu günädän bunda sonuç alamadık”.

Sora Türkiye Büükelçisi söledi, ani “Türkiyedä devlet üstolan durum rejimi kuruldu, ama bu üstolan durum rejimi halka karşı diil, teroristlerä karşı kuruldu. Bu durumda araştırmalar teror organizatıyasının çok azalarını üzä çıkardı. Bunnarın “Bailong” dedikleri kendi aralarında haberleşmä sistemini sapladık – 120 bin azası var bunun. Kimsey şüpa etmesin – bunnar fetocu teror organizatıyasını azalarındır!”

Dünnä liderlerinä danışmaları açıklayarak Hulusi KILIÇ dedi: “Biz dost memleketlerdä çok kerä çağarıda bulunduk. Cunhurbaşkanımız, Başbakanımız, Bakanımız çağarıda bulundu – bizmnän bu konuda işbirlii yapsınlar. Terorun dini milleti yok, teror – terordur!”.

Türkiyenin bu günkü geografiya eri durumunu Türkiye Büükelçisi bölä açıkladı: “Türkiye, gerçektän, çok bir zor geografiya erindä bulunêr. Bu gün PKKylan hem DEAŞlan (“İslam devleti” organizatıyası – nışan “AS”) cenk eder. Bir da bu teror organizatıyası çıktı başımıza. Hepsı lăazım

bilsin, ani türk halkı güçlü bir halktır hem bu üç terorist organizatıyalarını tepeleyecek. Büün Suriyadan hem İraktan gelän 3,5 milion kaçak insana Türkiye ev saabilii yapmaktadır. Biz 6 yıl 3,5 milion insanı doyurêrız, içtireriz, giidireriz, saallıklarına bakêrız, okullara göndereriz – bölä bir milletiz biz. Büün dünnä insana yardım edän memleketlerin arasında ilk sıralarda er alêrız. Hem mal yapmakta dünnädä ilk erlerdäiz. Onuştan Türkiyenin dostluu çok önemlidir”.

Moldova-Türkiye terorizmaya karşı ilişkileri için annadarak Hulusi KILIÇ dedi: “Moldova bizim dost devletimizdir. Burada yaşayan insannar dost hem kardaş insannardır. Bir yılın içindä Moldovanın premyer-ministru yardımcısı, dışişleri hem Evropaya integratıya ministrusu Andrey GALBUR, Moldova

primyer-ministru yardımcısı hem ekonomika ministrusu Oktavän KALMIK, Moldova içişleri mimistrusu Alexandru JİZDAN Türkiyeyä gitti hem teror organizatıyasının yaptı zulumnuklarını gördülär. Sizdän onnara gidip bunda fikirlerini almaa arzu ederim”.

Geçeräk Moldovada bulunan fetullahçılar şkolaları için Türkiye Büükelçisi açıkladı: “Burada 5 okul var, bilersiniz, hem bu okulların devrenini arzu ederiz. Moldovanın bu konuda bizimnän işbirliini yapacını inanêrız. Bu okullarda üürenän uşakları biz kendi uşaklarımız olarak kabul ederiz. Ama burda görev yapan, üüredici hem öneticilerin terorist olduunu da söleeriz. Bunu, buyurun, yannış annamasın kimsey. Bunnarı teror organizatıyası azaları olarak kabul ederiz biz. Bunnarın da Türkiyeyä dönmesini arzu ederiz. Bu devren olacek okullar üüredicilik yapısını biz taa yukarı taşıycez. İnanêrız, ani bu proşes pozitif olacek”.

T.C. Kişinev Büükelçisi Hulusi KILIÇ, Türkiye Respublikasının “Demokrasi ve Milli Birlik Günü” yortusunnan ilgili preskonferenñiyayı bölä kapattı: “Bu devlet devrimi denemesinin birinci yıldönümünü biz Demokratiya hem Milli Birlik Günü olarak kutlayacez. Bu Enseyiş günüdür. Türk halkın Enseyişidir. Bu Enseyişi en ii şekildä kazanmıştır! Yaarın saat 17:00 Türkiye Respublikasının Kişinev Büükelçiliindä Türkiye Cumhuriyeti’nin resmi Bayramı “Demokrasi ve Milli Birlik Günü”nä bir reçeptiyanız var. Sizleri orda görmäk isteriz. Tekrar geldiiniz için çok şükür ederim”.

Yazdı Todur ZANET

“Ay-Boba, kalk da bak! Senin halkın olmuş çırak!”

Mila KURUDİMOVA duudu 1989-cu yılın Orak ayın (iyül) 3-dä Gagauziyanın Çadır kasabasında. Başardı burada 1-ci lişeyi, sora da, 2013-cü yılda, başardı Astrahan Devlet Üniversitinin (Rusiya) angliya-italyanca çevirici fakultetini. Bütünkü gündä Moskvada lingvistika-çevirici bölümü işleer. Bu bölümünde çalışarak, ana dilin lirikasına danıştı. Yazêr peet hem proza gagauzça, rusça hem angliya. En önemni temalar onun yaratıcılında – sevdâ, ana dili hem Vatan. Yaratmaları “Ana Sözü” gazetasında tiparlandı.

Kesmiş kirağa iki rağa

Kesmiş kirağa iki rağa –
Dayka çok görmüş:
“Aman, brä da çağa!” –
Heptän ona küsmüş.

İ, hadi – yaptı süüş kirağa –
Dayka da taa ayırêr!
Kafasına bir rağa!
Da dayka hepsini iyer.

Görmüş kirağa bu “situaşiyayı”
Da kaurmuş bir raşayı.
Daykaya verdi bu raşayı –
O sa iyarmış salt süüş!

Bu senin fal-eşil gözlerin –
Siirek cafayır taşı.
Bu senin bal dudakların –
Gülümsenlär bana karşı.

Bir küsmäk – aman, aman!
Kalktı bütün sokak: cun-can!
Ne biber, ne patlacan,
Ne elindä bir filcän!

Bu senin altın ellerin –
Koruyêrlar kanat gibi.
Bu senin gözäl kalbin,
Ani olmadı benim!

Yalnız yıldız

Yalnız yıldız –
Sedef gibi diz.
Gök kenarında,
Gözümün dibindä

Bulacan yıldızı;
Işık gözleri,
Yanaklar kırmızı.
Ama çok zihirli

Onun dadısı.
Yalnız yıldızın
Göktä yuvası.
O – gecä Ayın sevdası.

Sabur çöşmesi

Sabur çöşmesi – kan da su.
Kim ne demesin – al da sus!
Saygı dedin? Ah, unut!
Bizä bir kaldı – salt umut.

Dışlerini sıkıp – al da yap!
Aalama nicä küçük uşak.
Kim ne söyleer sana, azarlêêr?
Yoruldum birda, beni kan çaarêr.

Neredä da olmasam dünnedä –
Topraam çaarêr düşümdä.
Ekmek olmayacak okadar sıcak –
Cannar gibi yakın, yalpak.

Sabur çöşmesi – yok ne yapmaa:
Dua etmäâ, umutlanmaa...

Birdän baariş:

“Ay-Boba, kalk da bak!”

Senin halkın olmuş çırak!”
03/01/2017

Kalın kaşlar altında şilêêr yalpak gözlerin

Tatiana DRAGNEVA, duudu 1997-ci yılın Çiçek ayın (aprel) 2-dä, Çeşmäküüyündä (Valkaneş rayonu, Gagauziya (Gagauz Yeri), Moldova Respublikası). Başardı lişeyi Valkaneş kasabasında.

Üürener Kişinevda ULIM universitetinde yabancı dilleri (angliya-nemşeyicä).

Yaratmaları “Ana Sözü” gazetasının sayfalarında hem “Oguz Sesi” peet tolumunda tiparlandı.

“Genç gagauz yazıcılar Birliin” cümne topluluun azası.

Kalın kaşlar altında
Şilêêr yalpak gözlerin.
Senin geniş annında –
Vakıdın borçlu izleri.
Lafsız annêêrim sevdanı,
O kâr kaplêêr taa iraktan.
Kaavi senin o ellerni
Tanyacam taa uzaktan.
Sän neetini bu dünnedä
Tamamnadin kâr bütündän:
Uşaklarını büüttün İNSAN!
Ne var taa önemni bundan?!
Hepsinin sonu var ömüirdä,
Hiç bişey bitkisiz kalmaz.
HALİZ BOBA siirektir dünnedä,
Ama bilirim, ki kismet bendä!

Bir akıllı adam dedi bana bölä:
“Haliz SEVDA, uşam, – o tek ömüründä!”
Bän çekişärdim, direşärdim erimdä,
Savaşardım annatmaa – “O diil ölä!”
Bu ömüirdä türlü işlär olêr,
Ya gençkenä – kannar kaynêêr.
Karşı gelir biri, ama ateş süner,
Geler ikincisi – salt koorları kalêr”.
“Bunnar – salt yolcular, uşam.
Haliz SEVDA sünmüz – gülümsedi adam. –
Haliz SEVDA sana bir şafk olar.
Haliz SEVDA Adam seni yapar.
Bu payaklı yıllar arasında
Yolcuların hiç bakmêêrsin sayısına.
Ama karşı geldiynän SEVDAYA
Salt katma onu yolcuya!”

Götürün seläm hem öpüş yanına...

Kristina KOÇAN, duudu 1991-ci yılın Baba Marta (mart) 1-dä, Beşalma küüyündä (Komrat rayonu, Gagauziya (Gagauz Yeri), Moldova Respublikası).

Komrat kasabasında başardı lişeyi hem “Dimitri Savastin” resimcilik şkolasını.

Üürendi Kişinevün Agrar Üniversitinin ekonomika bölümündä, Kişinev İncazanaat Akademiyasının dizayn fakultetinde.

Yaratmaları tiparlandı “Oguz Sesi” peet tolumunda, “Ayna” jurnalında, “Çakirlär” kiya-dında.

“Genç gagauz yazıcılar Birliin” cümne topluluun azası.

Güneş şilêêr, güler yalpak
Sıcaa baaşlêêr erä,
Fidan sallanêr lüzgerdän –
Uzanêr göklerä.
Yärim benim uzaklarda,
Onun yanında ürääm.
İnin kuşlar yärimin yanına,
Götürün seläm hem öpüş yanına.

Bän beenerim rus dilini,
Pek beenerim.
Onda kolay sayêrim,
Hızlı lafederim.
O ölä bana yakın...
Nicä bir şen yalpak komuşu,
Ona nicä bir yorgana saarın

Açan lüzgär, suuk dışarsı.

Ama ne söyleyim,

Nicä var söyleyecam:

Benim dilim – gagauz dilim,

Seni üreemdä taşıycam!

Benim dilim – o benim dilim,

Onu canımdan ayırdamıycan!

“Panayıyanın ikonası”

Durmamaklı, her zaman

Yalpak bakışı Onun bizdä,

Sevgiylän hem umutlan,

O tutêr Oolunu elindä.

Çaarêr bizi Kendinä,

Elceezinnän gösterer yolu,

Nereyi gelmäâ dünnedä

Olduynan mutsuz hem yorgun.

95 yıl geeri duudu aydinnadıcı hem yazıcı Dionis TANASOGLU

Sonu. Çeketmesi 1-ci sayfada

1947-1952 yıllarda üürendi Kişinev “İon Creanga” adına Pedagogika İnstitutunda.

1947-1949 yıllarda Leningrad Teatr İnstitutunda üürendi.

Doktorluk disertatıyasını 1962-1965 yıllarda Bakudaki Lingvistika İnstitutunda yaptı.

1955-1967 hem 1970-1972 yıllarda Kişinev şkolalar İnstitutunda ilk hem orta okul üüredicisi, pedagogu hem bilim zaametçisi olarak işledi.

1967-1970 yıllarda Moldova Bilim Akademiyası tarafından hazırlanan Sovetlär Moldovasının Enşiklopediyasında üst redaktor olarak çalıştı.

1972-1992 yıllarda “Gavriil Muzicescu” adına incäzanaatlar İnstitutunda kulturologiya hem teatru zanaatında pedagog işledi.

1992-1995 yıllarında Komrat Devlet Üniversitinin rektoru, gagauz dili hem literaturası, gagauzların istoriyası, türko-logiya hem teatru zanaatında profesör.

1994-cü yılda Profesör universitar bilim adını kabletti.

1995 yıldan – son gününädän Kişinev “İon Creanga” adına Devlet Pedagogika Üniversitinde, gagauz dili hem literaturası sektişyasının başı olarak, universitar profesoru zaamet etti.

Sovetlär hem Moldova Yazarlar Birliklerin (1958) hem Romıniya Yazarlar Birliinin (1998) azası.

1991-ci yılda “Gagauzların İstoriyası”nı yazdı hem tiparladı.

2000-ci yıldan beeri Moldova Yazarlar Birliin gagauz yazıcıların sektişyasının başı.

“Moldovanın İncäzanaatlarında Maêstro” (1989 y.).

1994 yılda Türkiye Respublikasının “Kulturada Şannı” adı verildi.

1996 yılda Moldovanın “Gloriya Muncii” hem Romıniyanın “Crucea Militara” ordennarını kabletti.

2000-ci yıldan beeri “Gagauziyanın şannı vatandaşı”.

1957-ci yılda gagauzların kiril alfaitini hazırladı hem bu temelinä görä Dionis TANASOGLU gagauz dilinin ilk bilim orfografiyasını hazırladı.

XX-ci üzyılın ellinci yılların sonunda hem altmışıncı yılların çeketmesindä başladı gagauz dilindä gazeta sayfalarını çıkarmaa, radioda gagauzça yayın yapmaa, gagauz okulları için ilk “Bukvalık” (1958) kiyadını hem başka üüretmäk kiyatlarını hazırladı. Gagauz literaturasının ilk toplumunu hazırladı – “Bucaktan seslär” (1959).

“Çal türküm” (1966), “Adamın işleri” (1969), “Hoşluk” (1970), “Gençlik türküleri” (1975) peet kiyatları var.

“Oglan hem Länka”, “Bucakta yalın” h.b. pyesa yazdı.

Dionis TANASOGLUnun, bir şüpesiz, en büyük, en derin, en önemni literatura yaratması – “Uzun Kervan” (1985) romanı.

Evropada D. ÇAKUSTA bronza medaliyi kazandı

Kirez ayın 26-dan Orak ayın 2-dən, Germaniyanın Dortmund kasabasında geçti gençlerin arasında serbest, greko-rim güreşi hem karı kulluu güreşindä Evropa Çempionatı.

Çempionatın ikinci günündä Moldova komandası için güreşän Gagauziyanın Avdarma küüyündän gagauz sportcmeni Dimitriy ÇAKUSTA, 96 kilayadan kategoriyada, bronza medaliyi kazandı.

T.C. Başbakanından KDUya maşına

Kirez ayın 28-dä T.C. Başbakanı Binali YILDIRIMın adından Komrat Devlet Universitetin (KDU) rektorluuna baaşlandı bir “Toyota Corolla” maşinası.

Maşınanın anaktarlarını hem dokumentlerini KDUya T.C. Başbakanın adından verdi Türkiye Kişinev Büükelçisi Hulusi KILIÇ. Maasuz bu iş için KDuda ofițial bir çeremoniya yapıldı.

KDU rektoru Sergey ZAHARIYA bildirdi, ani taa ileri, 2001-ci yılda, Türkiye Respublikası baaşladıydı Komrat Universitetina bir maşına. O maşına bütün da işleer, ama iprandı artık.

Milli bibliotekaların öndercileri Astanada buluştular

EXPO 2017'ya ev saabilii yapan Kazakistanın başkasabasında Astanada 2017-ci yılın Kirez ayın (iyün) 26-27 günnerindä “Okuyan dünnä – okuyan millet” başlında halklararası simpozium yapıldı, angısında çeşitli kuruluşlardan temsilcilər, milli bibliotekaların öndercileri hem muzeylerin direktorları pay aldılar.

“Okuyan dünnä – okuyan millet” simpoziumunu, Kazakistan kultura hem sport Ministeriinin yardımınan, hazırladı Kazakistan Milli bibliotekası. Bu simpoziumda TÜRKSOY da, her yılı gibi, bu yıl da “Türk dili konuşan devletlər Milli bibliotekaların başkanlarının halklararası konfereniyası”nı 5-ci toplantısını yaptı.

Toplantıya, katıldılar Azerbaycan, Kazakistan, Kırgızistan, Türkiye, Başkurdistan (RF), Gagauziya (Moldova), Saha Yakutiya, Tataristan (RF) bibliotekacıları hem muzeycileri.

İki gün sürtän simpoziumda “Kultura hem toplum: bilgi inovátiyalarında enilik hem kolaylık”, “Bibliotekalar arasında kulturaarası ilişkiler baa-

lantılarında modern dijital tehnologiyaları”, “Uşak literaturası hem büünkü üüredicilik: tendeniyalar hem eni perspektivalar”, “XX-ci üzyıldan türkdilli kaynaklar” hem başka temalarda dokladlar okundu.

Türk dili konuşan devletlər Milli bibliotekaların başkanlarının 5-ci halklararası konfereniyasında pay alannar paylaştılar konularları: eni inforaşıya vakidında bibliotekaların hem arhivla-

rın işlemesi, çalışmalarda dijital tehnologiyaların kullanılması hem başka.

Simpoziumda Gagauziya kultura hem turizma Upravleniyanın bibliotekalar bölümünün başı Evgeniya Georgievna LÜLENOVA okudu dokladı «История создания и роль библиотек в Гагаузии в развитии и продвижении гагаузской культуры» hem baaşladı Kazakistan Milli bibliotekasına 16 gagauzça kiyat hem CD disk. Baaşların arasında vardılar Dionis TANASOGLUnun “Uzun kervan” romanı, Mariya KÖSEnin “Bozbey tamızlı” kiyadı, Mihal EMİNESKUnun hem Grigori VİERUnun gagauzçaya çevirili peetleri, “Ana Sözü” gaetasının birkaç sayısı, gagauz türkülerinnän CD diskler hem başka.

Simpoziumda TÜRKSOY tarafından “Türk dünnäasının renkleri” adlı bir patret sergisi da düzennendi.

İnat KAZMALI Bosforu 15-cilä üzüp geçti

Orak ayın 23-dä Türkiye Milli Olimpiada Komiteti İstanbulda 29-cu “Samsung Boğaziçi Kıtalararası Yüzme Yarışı” yaptı. Bu açık suda üzmä yarışta 49 devlettän 2 147 kişi (568 karı hem 1579 adam) pay aldılar.

Moldovadan bu yarışa katılan 26 insanın arasında vardı Gagauziyanın Avdarma küüyündän üzmäää sevän İnat KAZMALI da, ani 15-cilä bu yarışa katılër.

Üzücülär lăazımdılar iki kontinentan (Aziyadan Evropaya) 6,5 kilometra üzsünnär. Bu arayı gagauz sportcmeni İgnar KAZMALI üzdü 1 saat 29 minut hem 52 sekuntta.

“Samsung Boğaziçi Kıtalararası Yüzme Yarışı”nı ensedilär Rusiyadan profesional sportsmennar Kristina KOÇETKOVA hem Evgeniy ELİSEEV.

“Gagauzların kayıp olan dilinin hem kultura adetlerinin Moldovada korunması” proektın 2-ci ara prezentaşiyası

Orak (iyül) 26-da Komrat regional istoriyası hem araştırmı muzeyindä geçti “GAGAUZLUK” Cümne Birliin tarafından yapılan hem aslıya çıkarılan “Gagauzların kayıp olan dilinin hem kultura adetlerinin Moldovada korunması” proekt işlerinin 2-ci ara prezentaşiyası.

Eridir urgulamaa, ani bu proekt yapılar Amerika Birleşik Devletleri Büükelçiliin Kulturaları Koruma Fondu tarafından verilän Granta görä. Proektın ortakları: Komrat regional istoriyası hem araştırmı muzeyi, Komrat “Dimtri Savastin” resimcilik şkolası, Komrat Mihail ÇAKİR adına koleç, Moldova Respublikasının etnografiya hem istoriya muzeyi, “Pontos” basım evi.

Proektı hazırlayannardan kaarä, prezentaşiyada pay aldılar Moldova Respublikasında ABD (Amerika Birleşik Devletleri) Büükelçisinin politika-

ekonomika bölümün başı Jeanette E. TAYSON, EURACE koordinatörü Mariya SLONİEWISKY, ABD Büükelçiliin zaametçisi Zinaida WOLFİNGTON hem çevirici Tatyana SANİNA.

Prezentaşiyada gösterildi kısa bir film gagauz adetleri için hem Proektın önderci hem da “GAGAUZLUK” Cümne Birliin başı, akademik Todur ZANET derindän annattı o adetler için.

Canabisi urguladı, ki bu adetlerin inceleme gösterdi, ani büünkü günädän adetlerin derinnii hem zenginii dübüdüzü üzü çıkarılmamıştı hem araştırlmamıştı.

Nedän sora Prezentaşiyaya katılannara gösterildi nicä hazırlanër hem ne durumda bulunër Proektın birinci kiyadı – “Gagauz Halk Masalları”.

ABD Büükelçisinin politika-ekonomika bölümün başı Jeanette E. TAYSON kendi sözündä urguladı, ani ani pek sevindirdi o işler nelär yapılar Proekt çerçevesindä hem Prezentaşiyada açıklanan materiallar gösterer, ani Amerika Birleşik Devletleri Büükelçiliin Kulturaları Koruma Fondu bu Proekta yardımını vakıta hem pek faydalı olmuş. Canabisi açıkladı, ani Proektın birinci kiyadın hazırlanması da üüsek uurda yapıldı.

Sonunda ABD Büükelçisinin temsilcilerine verildi o materiallar, ani Prezentaşiyada kiyadın hazırlanmasını gösterdiler.

Alöna TERZİ, Komrat regional istoriyası hem araştırmı muzeyin zaametçisi

“ANA SÖZÜ”Gagauz dilindä gazeta
Çıkâr 14.08.1988 beeri

Kurucu “ANA SÖZÜ” S.R.L.
Sertifikat No. 1003600086420

Todur ZANET
Baş redaktor

İndeksi - PM – 21358

Gazeta “Universul” basım evindä basilër
Tiraj – 3020 ekz. Sımarlamak No: 2804.

YAZIŞMA ADRESİMİZ:
RM – 2028, Moldova, Kişinëu,
c/p Nr. 1025. Tel/fax: 022 28-18-04

e-mail: todur.zanet@gmail.com
zanet@anasozu.com